

СИЛАБУС КУРСУ ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ

Освітній ступінь «Бакалавр».

Спеціальність 025 «Музичне мистецтво».

Освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво естради», «Спів», «Інструментальне виконавство».

Рік навчання: 1, Семестр: 1, 2, Кількість кредитів: 6.

Мова викладання: українська.

Керівник курсу: Дідук Інна Анатоліївна,
кандидат психологічних наук.

Контактна інформація: 097-658-58-84, anpalich@ukr.net

Прореквізити дисципліни: історія, громадянська освіта, загальна психологія, загальна педагогіка, основи економіки, основи філософських знань (*рівень молодшого спеціаліста*).

Постреквізити дисципліни: вікова психологія, музична педагогіка, методика викладання, соціологія, (рівень бакалавра).

Призначення дисципліни

«Педагогіка та психологія» належить до соціально-гуманітарного циклу дисциплін. Вона спрямована на:

- розвиток у здобувачів вищої освіти наукових (психолого-педагогічних) уявлень про унікальність та складність процесу соціалізації та розвитку особистості;
- забезпечення професійної підготовки майбутнього викладача мистецького закладу з врахуванням соціальних та освітніх трансформацій.

Мета і завдання вивчення дисципліни. Протягом вивчення предмету студенти набувають комплекс загальних та фахових **компетентностей**.

Загальні:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Знання зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу та суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Професійні:

- Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
- Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Навички soft skills:

- Здатність до саморозвитку (участь у відкритих онлайн-курсах);
- Навички самоорганізації;
- Презентаційні навички;
- Емоційний інтелект та емпатія.

Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою (усно і письмово).

Під час вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія» всі студенти зобов'язані неухильно дотримуватися Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Зміст і структура навчальної дисципліни.

Навчальний курс розкривається у двох організаційних модулях «Загальна психологія» та «Загальна педагогіка». Організаційні модулі складається зі змістових модулів: «Загальна психологія», «Психічні процеси», «Психологія індивідуальності та розвитку», «Загальна педагогіка», «Теорія освіти і навчання (дидактика)», «Теорія і практика виховання», «Педагогічна майстерність та шляхи її формування».

У змістових модулях висвітлюються теоретико-методологічні основи психологічної та педагогічної наук, їх поняттєвий апарат, історія становлення наук, діагностичні, розвивальні, навчальні та корегувальні можливості.

У навчальній дисципліні «Психологія» розглядається сутність психічних процесів, властивостей та станів, індивідуальну психологію особистості, психологічні закономірності розвитку. Важливе місце в навчальній дисципліні «Психологія» приділяється проблемі розвитку музичних здібностей у дітей.

У дисципліні «Педагогіка» розглядаються питання процесу навчання, змісту освіти, методів, засобів, форм організації навчання та навчального контролю. Розкриваються також наукові основи процесу виховання (сутність, закономірності, принципи, зміст, методи, засоби та форми організації виховання), та її ціннісного компоненту. Важливе місце в навчальній дисципліні «Педагогіка» відводиться вивченню практик вітчизняного та світового освітнього простору, особливостям мистецької освіти.

У структурі навчальної дисципліни лекційні заняття поєднуються з семінарськими та лабораторними. Передбачені консультації, самостійне опрацювання навчального матеріалу, робота з науково-методичною літературою, виконання презентацій, доповідей, есе та рефератів. До кожної теми пропонуються самостійні та тестові завдання. Під час проведення семінарських занять використовуються активні та інтерактивні методи навчання. На лабораторних заняттях опрацьовуються діагностичні методи. Дисципліна передбачає використання особистісно-орієнтованого підходу навчання. Навчальний матеріал викладено в електронному курсі на платформі Moodle.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль I. Загальна психологія.

Змістовий модуль 1. Психологія як наука.

Тема 1. Предмет психології як науки, її завдання.

Тема 2. Структура психології та місце психології серед сучасних наук.

Тема 3. Поняття про психіку.

Тема 4. Свідомість та самосвідомість особистості.

Тема 5. Становлення психології як науки та етапи її розвитку.

Тема 6. Основні напрямки психології. Розвиток сучасної вітчизняної психології.

Тема 7. Методи психологічних досліджень.

Змістовий модуль 2. Когнітивна та емоційно-вольова сфери особистості.

Тема 8. Психологія особистості: загальна характеристика. Основні теорії та концепції психології особистості

Тема 9. Увага як форма організації психічної діяльності.

Тема 10. Відчуття та сприймання як початкові рівні пізнання

Тема 11. Пам'ять та закономірності запам'ятовування.

Тема 12. Мислення та уява як психологічні процеси в умовах діяльності особистості. Тема
Тема 13. Емоції, почуття, вольові процеси в структурі діяльності спеціаліста.

Змістовий модуль 3. «Психологія індивідуальності та розвитку»

Тема 14. Психологія індивідуальності. Темперамент та локус контролю. Характер та акцентуації особистості.

Тема 15. Рівні розвитку здібностей. Ознаки творчої діяльності.

Тема 16. Розвиток пізнавальних процесів

Тема 17. Музична психологія.

Контрольний модуль.

Модуль II. Загальна педагогіка.

Змістовий модуль 1. «Загальна педагогіка».

Тема 1. Педагогіка як наука. Предмет, завдання і функції педагогіки.

Тема 2. Світовий освітній процес.

Тема 3. Історія педагогічних знань.

Тема 4. Козацька педагогіка.

Змістовий модуль 2. Теорія освіти і навчання.

Тема 5. Дидактичні аспекти змісту та форм навчання

Тема 6. Принципи навчання

Тема 7. Форми організації навчання

Тема 8. Урок як основна форма організації навчання

Тема 9. Методи і засоби навчання

Тема 10. Інноваційні педагогічні технології навчання

Тема 11. Аналіз і оцінка навчальної діяльності

Тема 12. Методи організації музичної діяльності

Змістовий модуль 3. «Теорія і практики виховання».

Тема 13. Теорія виховання. Методи виховання.

Тема 14. Основні напрямки виховання в сучасних умовах. Виховання на цінностях.

Тема 15. Педагогічна майстерність вчителя та її основні елементи. тренінг

Контрольний модуль.

Змістовий модуль 4. Педагогічна майстерність та шляхи її формування.

Тема 16. Спілкування як основа професійної діяльності педагога

Тема 17. Психологічні закономірності спілкування.

Тема 18. Моделі спілкування педагога з учнями.

Контрольний модуль.

3. Політика навчальної дисципліни

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, участь у конкурсах) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням голови ПЦК.

Політика щодо перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються зі зниженням оцінки на один бал від отриманого результату за п'ятибальною системою оцінювання. Перескладання модулів відбувається із дозволу навчальної частини за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше

20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика саморозвитку:

- проходження масових відкритих онлайн-курсів на платформах Prometheus («Психологія стресу та способи боротьби з ним», «Комунікаційні інструменти для побудови репутації», «Як ефективно спланувати та провести діалог»), ВУМonline («Теорія поколінь: знаходимо спільну мову», «Вступ до критичного мислення»), ed-Era, («Колошкільне дитинознавство зі Світланою Ройз», (<https://www.ed-era.com/children-ua/>). При цьому враховувалося, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни.

- читання літератури з популярної психологічної літератури (5-7 хвилин) із розміщенням відгуків у групі в соціальній мережі. Рекомендовані книги для читання Д.Рока «Мозок: інструкція про використання» або Пола Клеймана «Психологія. Люди, концепції, експерименти».

Політика щодо контролю навчальних досягнень: Протягом навчання використовується система кредитно-модульного контролю. До структури модуля дисципліни входять:

- аудиторна робота студента або спілкування через сервіси онлайн-зв'язку;
- робота на електронному курсі Moodle;
- самостійна робота студента (доповіді, повідомлення, реферати);
- виконання практичних завдань (ментальні карти);
- навчальні та підсумкові тести;
- модульна контрольна робота.

Постійно здійснюється **поточний контроль**, в кінці кожного семестру - підсумковий (**модульний контроль**), у кінці передбачена - **атестація**. На семінарських/практичних заняттях кожен студент із кожної теми виконує індивідуальні завдання. Закінчується дисципліна державним екзаменом за фахом.

Політика оцінювання:

Система оцінювання:

- усне та письмове опитування;
- результати тестових завдань;
- захист презентацій, доповідей, повідомлень, рефератів;
- модульна контрольна;
- екзамен.

Мінімальний і максимальний рівень оцінювання щодо отримання «атестації» за навчальною дисципліною складає 60 і 100 балів.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Поточне тестування та самостійна робота						Екзамен	Сума
модуль 1			модуль 2				
О	I	МКР	О	I	МКР		
10	10	15	10	10	15	30	100

О - відвідування та опитування; I - індивідуальне завдання (семінари, тести); МКР - модульна контрольна робота

Шкала оцінювання

Оцінка за ECTS	Оцінка за п'ятибальною шкалою	Характеристика оцінки
A (90-100)	5	Відмінно - здобувач вищої освіти брав участь у студентських конференціях, виконував додаткові творчі завдання; брав участь у науково-дослідній роботі; дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, тестові завдання є правильними, демонструє знання лекційного матеріалу, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій та виконанні тестові завдання, реферати та презентації з семінарських завдань.
B (82-89)	4,5	Дуже добре - здобувач вищої освіти демонструє теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 80% запитань, рішення тестових завдань є правильними, демонструє знання лекційного матеріалу, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій та виконанні тестові завдання; виконані реферати з семінарських завдань.
C (74-81)	4	Добре - здобувач вищої освіти володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів та категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій, виконані тестові завдання та реферати з семінарських завдань.
D (64-73)	3,5	Задовільно - здобувач вищої освіти дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту та виконання тестових завдань, участь у семінарах.
E (60-63)	3	Достатньо - здобувач вищої освіти дає правильну відповідь не менше ніж на 50% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту та виконання тестових завдань, участь у семінарах.
FX (35-59)	-	Незадовільно з можливістю повторного складання - здобувач вищої освіти дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій.
F (1-34)	-	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивченням виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних завдань, незнання основних понять.

Атестація проводиться у формі **екзамену**. Здобувачам вищої освіти, які мають семестровий рейтинговий бал із дисципліни 90-100, може бути виставлена підсумкова оцінка за національною шкалою «відмінно», за шкалою ЄКТС - А. Студенти, семестровий рейтинговий бал яких становить 60 і більше балів, допускаються до іспиту. Екзамен проводиться за білетами. Кожен білет включає два питання з різних змістових модулів (загальних основ педагогіки та психології). Викладач оцінює відповідь студента на кожне з питань екзаменаційного білета за 5-и бальною шкалою. Під час дистанційного навчання екзамен проводиться у формі тестування на електронному курсі Moodle.

4. Рекомендована література:

Базова:

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підручник /для студ. психол. і педагог. спец. - 2-ге вид., випр. і доп. / М. Й. Варій. - К. : ЦУЛ, 2007. - 968 с.
2. Павелків Р.В. Загальна психологія. Підручник. - К.: Кондор, 2009. - 576с.
3. Сергєєнкова О.П. Загальна психологія. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 296 с.
4. Максименко С. Д. Загальна психологія: Навч. посіб.- 2-е вид., стереотип. / С. Д. Максименко. - К.: МАУП, 2001. - 256 с.
5. Приходько Ю.О. Психологічний словник-довідник: навч. посібник / Ю. О. Приходько, В. І. Юрченко. – К.: Каравела, 2012. – 328 с.
6. Психологічний тлумачний словник найсучасніших термінів. – Х.: Прапор, 2009. – 672с.

Допоміжна:

1. Основи психології / За ред. О.В.Киричука, В.А.Роменця. - Вид. 4-е.- К., 1999. - С. 212-218, 283-288, 331-346.
2. Психологія: Навч. Посібник./О.В.Винославська, О.А.Бреусенко-Кузнецов, В.Л.Зликов та ін.; За наук. Ред. О.В.Винославської. – Київ: Фірма «ІНКОС», 2005. - 352с.
3. Загальна психологія: Навч. Посібник/ О.Скрипченко, Л.Долинська, З.Огороднійчук та ін.- К.: Просвіта 2005 - 464с.
4. Дрозденко К. С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник / К.С.Дрозденко. – К. : Професіонал, 2004. - 304 с. Годфруа Ж. Что такое психология: в 2 т. - М.: Мир, 1992. - 217 с.
5. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии: В 2 т. - М., 1989. - Т. 2, гл. 18.2.
6. Загальна психологія: Практикум: Навч. посіб/ В. В. Волошина, Л. В. Долинська, С. О. Ставицька, О. В. Темрук. - К. : Каравела, 2005. - 280 с.
7. Корольчук М. С. Психологія: Схеми, опорні конспекти, методики: навч. посіб./ за заг. ред. М.С.Корольчука. /М.С.Корольчук. - К. : Ельга; Ніка-Центр, 2009. - 320 с
8. Макарова Л. Л. Загальна психологія: методичні розробки семінарських занять: Навч.посібник. / Л. Л. Макарова, В. М. Синельников. - К. : ЦУЛ, 2005. - 200 с.
9. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навч. посіб. - 5-те вид., стер. / П. А. М'ясоїд. - К.: Вища школа, 2006. - 487 с
10. Цимбалюк І.М., Яницька О.Ю. Загальна психологія. - К.: ВД Професіонал, 2004. - 304с.
11. Копець Л. В. Психологія особистості: Навч. Посіб./ Л. В.Копець - К.: Вид. дім «Києвомогилянська академія», 2007. - 460 с.
12. Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості. - К.: Марич, 2009. - 232 с. (серія «Психологічний інструментарій»).

Інформаційні ресурси:

1. Варій М. Й. Загальна психологія. Навчальний посібник / 2-ге видан., випр. і доп. - К.: «Центр учбової літератури», 2007.- 968 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу:<http://www.info-library.com.ua/books-book-113.html>
2. Загальна психологія - Павелків Р.В. [Електронний ресурс] - Режим доступу:http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/zagalna_psihologiya_-_pavelkiv_rv

3. Загальна психологія - Сергєєнкова О.П. [Електронний ресурс] - Режим доступу:http://pidruchniki.ws/17540906/psihologiya/zagalna_psihologiya_-_sergyeyenkova_op
4. Загальна психологія - Максименко С.Д. [Електронний ресурс] - Режим доступу:<http://studentbooks.com.ua/content/view/1264/1/>
5. Полозенко О. В. Основи загальної психології. Том I [Електронний ресурс] - Режим доступу:<http://www.rulit.me/books/osnovi-zagalnoi-psihologii-tom-i-read-314904-1.h>

Книги з популярної психології для самостійного опрацювання:

1. Пол Клейнман Психологія 101. Факти, теорія, статистика, тести й таке інше
2. Ерік Берн Ігри, в які грають люди.
3. Алан піз Мова жестів.
4. Юлія Гіпенрейтер Особистість та її формування.
5. Кові Стівен Р. 7 навичок високоефективних людей. Потужні інструменти розвитку особистості.
6. Еріх Фром Втеча від свободи; Мистецтво любові.
7. Дейл Карнегі Як перестати турбуватися і почати жити
8. Віктор Франк Людина в пошуках справжнього сенсу; Лікар та душа. Основи логотерапії.
9. Д.Мюріел та Д.Дороті Народжені вигравати .
10. Джон Грей Жінки з Венери, чоловіки з Марсу.
11. О.Сергєєва, В. Тарасов Як підняти самооцінку і стати впевненим у собі.
12. Б.Трейсі Зроби це зараз.